

MENGETI HARI IBU

22 Desember 24

I. DHANDANGGULA

1. Puluhan tahun kang wus kawuri
akeh ingkang wus padha uninga
wolulikur tumanggale
Oktober sasi iku
sewu sangang atus kang warsi
wolulikur punjulnya
titi wanci iku
aneng bumi Nuswantara
dumadine sejarah ingkang wigati
yeku Sumpah Pemuda
2. Duk nalik semana kapyarsi
lagu Indonesia Raya nama
kasil denkumandhangake
anggugah gregetipun
pra ibu kang mangka pangarsi
myang pakumpulanira
pra wanita iku
timbul kretek kang utama
manunggalake neng wadhah kang mandhiri
mligi kanggo wanita
3. Awit rikala iku sayekti
pakumpulane para wanita
makasih dadi perangane
myang kumpulane iku
pra pemudha iku kaeksi
mulane darbe angkah
pangarsane iku
arsa ndhapuk pakumpulan
mligi wanita amrih bisa mandhiri
sadrajad lan pra priya
4. Nora kendhat nggonira ambudi
tutunggulira para wanita
nggone padha menggalihke
mrih kasembadan tuhu
pakumpulan iku sayekti
ngadeg kanthi sembada
lahir batin iku
mangka kumpulan wanita
bisa dadi organisasi mandhiri
sang sinom sru kiprahnya

II. SINOM

1. Yekti aneng saterusnya awit saka drenging ati para wanita pejawang kamardikan bangsa neki gembleng tekadireki golang-gilig wus sarembug arsa ngadani kridha konggres mligi para putri kanthi greded murih bisa kaleksanan
2. Neng kutha Ngayogyakarta bisa kalakon kaeksi katitimangsa ing tanggal kang kaping rolikur nganti tanggal selawe nenggih Desember sasine iku Sanglas wolulikur Prastawa gati dumadi Yeku kongres wanita kang sepisanan
3. Sawijining kaputusan akaryaorganisasi federasi wujudira kang satuhu amandhiri kanthi tinengeran nami dadi kawentar ing mbesuk Prikatan Pakumpulan Perempuan ingkang mligi Wanita Indonesia iku sanyata
4. Kalawan ugi ingaran PPPI Kang wewangi iku kang tuhu minangka srana kanggo pangiketing gregeting juwang neki para wanita sadarum bebarengan lan priya amarsudi myang undhaking harkat lan martabat bangsa Indonesia
5. Aneng tahun kang lumakya sewu sangang atus luwih sangalikur iku nyata PPPI kang wewangi Namanira ginanti Kanglumrah iku sinebut Yaiku Perikatan Perkumpulan Istri mligi Indonesia PPPI yen cinekak
6. Aneng sajeroning warsa sewu sangang atus neki luwih telung puluh lima pan satuhu denadani konggres wanita kadwi dene mapane puniku aneng kutha Jakarta ing kngres iku sayekti ngasilake kaputusan kang prayoga
7. Kaputusan kang sepisan nggawe Badan onggres nenggih Perempuan Indonesia sarta netepake yekti jejibahan utami laras lan kodrate iku wanita Indonesia kanggo pakurmataneki minangka ibu bangsa Indonesia
8. Kang ndarbeni jejibahan cumithake generasi kang satuhu wicaksana sarta landhep olah pikir mulang muruk tan keri dimene ta eling iku marang kandeling rasa rumesep ing sanubari rasaning rasa kabangsan Indonesia

9. Kongres kang kaping telunya
iku yekti denadani
Perempuan Indnesia
ngepasi ana ing warси
etungane Masehi
tahun sewu sangang atus
telu wolu punjulnya
aneng Bandung mapaneki
nandhesake Lamun ing Desember candra
10. Ping rolikur tumanggalnya
wus padha densarujuki
minangka dina manjila
Hari Ibu denarani
Kang tansah denpengeti,
Sabéen tahun datan luntur
ing sakteruse nulyo
iku dikukuhake kanthi
Layang pikukuh Presiden Indonesia
11. Nomer tlung atus nembelas
dene ta tahunireki
siji sanga lima sanga
ing bab dina kang wigati
ri nasional neki
nanging dudu dina libur
apan uwis kalakyan
minangka ari wigati
den eling denpengeti nganti samangkye
12. Sewu sangang atus mplampah
papat nenem pan sayekti
PPPI salin nama
Konggres Wanita anami
Indonesia puniki
KOWANI cekakanipun,
nganti wektu samangkye
kadulu kiprahnya maksih
laras kalawan kamajuwaning jaman
13. Kadadeyan kang tumingal
ing tanggal rolikur neki
sasi Desember sanyata
ana ing wektu samangkin
iku sayekti dadi
mangka pancadan satuhu
sejarah perjuwangan
Kesatuan kang sayekti
Pergerakan Perempuan Indonesia
14. HARI IBU dening bangsa
Indonesia denpengeti
tuhu ora mung minangka
mligi kanggo angurmati
myang lelabuhaneki
wanita minangka ibu
ananging iku uga
minangka pangaji-aji
amocung jasane putri Indonesia

III. POCUNG

1. Yen dinulu, mangka pakurmataneku mring para wanita ing sawutuhe sayekti minangka garwa saera warganegara
2. Maliheku, uga myang kiprahnya iku Lan uga minangka warga masyarakat neki tanapi abdining Gusti Kang Ma Kwasa
3. Kridhaneku, minangka pejuwang tuhu Gayute kalawan angrebut sarta angisi Kamardikan trus pambangunaning bangsa
4. Jroning kalbu amengeti HARI IBU iku darbe ancas minangka suka pepeling tumrap sagunging kawula Indonesia
5. Luwih perlu, generasi mudhaneku yeku myang maknanya HARI IBU iku yekti hari kebangkitan sarta uga kesatuan
6. Maknaneku, uga persatuan tuhu myang perjuwangannya para wanita puniki iku perangan kang tan bisa pinisah
7. Iya iku, saka gung kiprahireku perjuwangan bangsa sayekti iku wigati winarisan myang gregeting perjuwangan
8. Gunaneku, kanggo ngandelake kalbu tekad kang utama neruske perjwangan neki nuju masyarakat adil makmur nyata
9. Dhasareku, UUD pat lima tuhu uga Pancasila loro-lorone wigati dimen gelis kasembadan kang sinedya
10. Gregetipun, ya perjuwangane iku pra kaum wanita Indonesia sayekti Komot aneng lambang hari ibu nyata
11. Iya iku, mlathi lan kudhupe tuhu minangka gambaran tresna lan asih kodrati ing antarane ibu kalawan putra
12. Liyaneku, iya ta ingkang awujud kasucion uga antarane ibu yekti sarta pangrbanane putra sanyata
13. Iku wujud, iyeku kamitran tuhu lan sakdrajad uga ingkang perlu denwujudi ana ing sajroning urip tembayatan
14. Nora kantun, ana ing sajrone kalbu nggone anindakna marang jejibahaneki lelumban aneng madyaning masyarakat
15. Wajib iku, anglakoni kanthi tuhu kiprahing myang bangsa sarta uga myang negari dimen wutuh maju damai Indonesia

IV. KINANTHI

1. Kalihlikur tanggalipun
dene sasine ngepasi
ing Desember dhumawahnya
tahune ingkang Lumaris
sewu sangang atus nyata
wolulikur amunjuli
2. Dahat ing wigatinipun
kridha kang Lagya Lumaris
ing Kutha Ngayogyakarta
Konggres Wanita dumadi
nenggih ingkang kapisanan
perjuwangane pra putri
3. Kabeh wus padha sarujuk
pra wanita kang ngestreni
ana ing kongres kapisan
gumolong-gilig ing ati
kang arsa andhapuk sigra
swijining Organisasi
4. Kang mligi wargane iku
amung kanggo para putri
kang minangka kanggo waduh
perjuwangane pra putri
marang hak-hake wanita
mardikaning bangsa ugi
5. Organisasine iku
kanggo pra wanita mligi
pan satuhu tinengeran
akanthi namanireki
Perikatan Perkumulan
Putri Indonesia neki
6. Ingkang kalumrah sinebut
kanthi nami PPPI
iku minangka sarana
ingkang kanggo pangiketing
klawan greget perjuwangan
tan mungkur saka njro ati

V. GAMBUH

Sekar gambuh kang katur
mangka tandha pangajimring ibu
perjuangane tan entheng yen kaeksi,
nggulowenthah marang sunu,
mrih dadya janma kinot.

Ing tanggal ping rolifikur
ngepasi Desember wulanipun,
pra warga Indonesi-a ing saknagri,
sami amengeti tuhu,
hari ibu datan lowok.

Mangga sami nyenyuwun,
konjuk ngarsaning Gusti Hyang Agung,
mugi-mugi tansah kersa amaringi,
bekah lan nugrahani-Pun
mring Para ibu sayektos

VI. PANGKUR

1. Sekar pangkur kang kinarya amahargya ri kang dahat wigati kadadayan kang kapungkur tumraping bangsa kita kongres pra wanita Indonesia tuhu neng kutha Ngayogyakarta kalakon kanthi prayogi
2. Wolulikur pasing tanggal angleresi Desember kang sutengsi tahun sewu sangang atus wolulikur wewahnya para wanita Indonesia kadulu kumpul aneng Kutha Yogyakarta ngadani kongres sayekti
3. Golong-gilig tekadira pra wanita kang padha angstreni ing kongres wanita iku wus gembleng tekadira arsa ndhapuk organisasi satuhu mangka wadhah perjuwangan mligi kanggo para putri
4. Klakon gegayuhanira ndhapuk organisasi kang mligi wargane putri sadarum anulya ingaranan prikatan perkumpulan wanita tuhu kanggo ngranggeh gegayuhan myang hak-hake para putri
5. Ananging uga berjuwang tembayatan lan pra pejuwang priya mad-sinamadan sadarum kupiya mbudidaya nundhung penjajah
6. Sempulur nganti samangkya Organisasi pra wanita neki kongres kang kaloro tuhu ngasilake putusan ndhapuk Badan Kongres Perempuan iku sarta suka pakurmatan mring para ibu sayekti
7. Kang minangka ibu bangsa sesanggeman datan gampang sayekti tumrap pra wanita tuhu kang wajib katindakna dumadine generasi kang pinunjul pinter sarta wicaksana andhap asor luhur budi
8. Mulang muruk tan kalepyan tata krama sarta budi pekerti dimen eling jroning kalbu ngolah lanheping rasa miyang rasa kabangsan kang wajib rinabuk amrih subur jroning nala tresna mring bangsa lan nagri

VII. ASMARADANA

1. Aneng Desember sutengsi
kalihilikur tanggalira
iku dahat wigatine
tumrap bangsa Indonesia
den emut saben warsa
amengeti para Ibu
myang kiprahyo duk semono
2. Kala negari puniki
dereng antuk kamardikan
dahat sru budidayane
katinggal mad-sinamadan
kalawan para priya
datan kawon kridhanipun
lamun ta katandhing priya
3. Amburdi murih gampanging
nggennya sami sesambutan
pra wanita iku mangke
ngancagake pirembagan
pra wanita mupakat
lan ugi sami sarujuk
angadani pepanggihan
4. Dina tanggal lan sutengsi
sigra kadamel rancangan
saha tinetepken age
tuhu wus gembleng tekadnya
rolikur tanggalira
dumugi selawe tuhu
sasi Desember turningga
5. Kutha Yogyakarta kang pimilih
iku mimangka nggo ajang
amapan parepatane
para wanita pejuwang
ngrembag mawarna-warna
gayut klawan kridhanipun
ngudi mardikaning bangsa
6. Swiji putusan dumadi
ing parepatan punika
ndhapuk organisasine
mligi kanggo pra wanita
mangka wadhahing kridha
para wanita punika
ngranggeh gagayuhanira

VIII. MIJIL

1. Laras lan pepenginaning ati satuhu kalakon domadose organisasine PPPI punika anami Wadhahe pra putri Mrih jumbuh ginayuh
2. Arane kang PPPI punika sayektos Perikatan Perkumpulan kuwe Perempuan Indonesia neki wadhahe pra putri berjuang satuhu
3. Perjuwangane orang mung mligi kalamun tinoton ra mung nggayuh komardikane nanging gayutane myang kodrati tumrap para putri klawan uga ibu
4. Minangka ibu punika wajib nggulawenthah yektos dhateng pra putra katurunane murih bisa dadi generarasi wicaksana ugi olah pikir unggul
5. Awit mangke pra mudha puniki kang kedah anggantos para sepuh ingkang sampun lungse kang mila sampun wancinireki nglintirake yekti mring pra mudhanipun
6. Ing pangajab mrih lumampah becik kalamun katinon sūmambunge myang generasine saking para wredha kang wis lingsir mring pra mudha yekti lumaksana mulus

IX. DURMA

1. Duk semana para wanita mupakat padha arsa ngadani kongres pra wanita ing kutha Yogyakarta wektu kang den sarujuki dina lan tanggal wus dipunrembag sami
2. Angepasi ping rolikur tumanggalnya tekan selawe yekti dene wulanira satuhu wus rinancang Desember iku ngepasi de warsanira sanglas wolulikur nggih
3. Kridhanira para wanita semana tuhu ngedab-edabi yekti tan kasoran kalamun amakarya lan para priya puniki cukat trengginas datan anguciwani
4. Saliyane berjuang nggayuh mardika Indonesia puniki Pra wanita nyata Ndarbeni jejibahan Kang tuhu dahat wigati Minangka biyang Nggulawenthah mring siwi
5. Datan entheng jejibahan kang den sandhang 6. para ibu kaeksi leladi kluwarga nggulawenthah myang putra wiwit byar tumeka ratri datanpa kendhat eklas dipun lampahi Dumdose generasi kang jempolan saking astaning wibi kang siyaga nggantya para wredha utama ingkang yuswanya wus lingsir tan bisa selak kedah dipun lampahi
7. Pramilane aywa sira padha lirwa urmat lan ngaji aji klawan bekti setya marang ngarsaning biyang lamun sira padha wani mring ibunira nampa benduning gusti
8. Aneng wekdal kang dahat sae punika kang tansah denpengeti ajeg saben warsa iku mangka panglimbang tekan sepira sayekti sira tumindak setya bekti mring wibi

MENGETI HARI IBU KAPING 96

B a w a

: Sekar Tengahan Kenya Kediri Slendro Sanga

Keparenga kula matur ngarsanipun,
Para rawuh kakung putri,
Mangga sareng mahargya tingalanipun,
Kalah likur Desember nuju ri-lbu,
Mangga sami sesarengan hanyenyuwun,

Jinememan

: Organisasi Wanita,
Hari Ibu den pengeti,

Nggenira labet labuh,
Cinaket Hyang Maha Suci.

Ompak-ompak

: Para kadang ayo bebarengan nembang,
Urip susah poma aja sangga uwang,
Hayo nyadhong mring Gusti sarta tumandang,
Amrih padhang dilipur sarana nembang.

Kinanthi Subakastawa :

1. Mula buka Hari Ibu,
Kumpulane para putri;
Organisasi Wanita,
Sa-Indonesia Negari,
Mapan wonten Yogyakarta,
Memayu harjaning Nagri.
2. Siji sanga loro wolu, (1928)
Rilikur Desember nguni,
Sangang dasa enim warsa,
Ngrungkebi Ibu Pertiwi,
mBudi mulyaning Negara,
Kang pantes tinulad sami.
3. Kula ndika kaum Ibu,
Duta kusumaning nagri,
Nglenggana mring kewajiban,
Den labuhi tohing pati,
Gumregah saeka praya,
Nindakken wajib lan bekti.
4. Indonesia para Ibu,
Wanita ingkang sejati,
Among, asih, asuh, asah,
Dadiya titah utami,
Terus maju tindakira,
Mbangun Bangsa lan Negari.

RANGU – RANGU

Para kadang samya eling
Marang lelabuhan pra ibu puniki,
Runa klawan ratri datan kari
Leladi myang negari
Bu pertiwi.

Gusti ingkang Maha Suci
Mugi amaring nugraha sayekti
Mring para rawuh ratri puniki
Sutresna Jemuah Legi
Lumeber ing kulawargi
Tan kapiji.

**PANGKUR PANUTUP GELAR MACAPAT JUMUAH LEGEN
ING KEMANTREN UMBULHARJO**

1. Purnaning gelar macapat,
Jemuah Legen wanci detuneki
Mangga enggal enggal dipuntutup,
Kanthi ngonjukken puja,
Puji sokur konjuk ngarsaning Hyang Agung,
Mangga kondur sowang-sowang,
Mring wisma paringing gusti .
2. Nyuwun gunging pangaksama ,
mring ngarsaning pra rawuh kakung putri
solah bawa kang tan sarju,
lan sisiping wacana,
mangga sesarengan sami anyenyuwun,
ing Ngarsa dalem Pangeran,
mugi winantu basuki,
3. Tinebihna ing rubeda,
bidhalipun saking papan punika,
mugi Gusti Maha Agung,
peparing pengayoman,
dhateng amba saha andika sadarum,
wilujeng dumugi wisma,
pinaggih myang kulawargi